

ZAPISNIK

s 10. sjednice Povjerenstva za praćenje kvalitete vode u vodoopskrbnom sustavu grada Karlovca i projekata i aktivnosti tvrtke Vodovod i kanalizacija d.o.o.

Datum: 08. lipnja 2026. godine

Mesto održavanja sjednice: Mala vijećnica Grada Karlovca

Prisutni članovi Povjerenstva: Nataša Jakšić, Krešimir Veble, Krešimir Latin i Luka Jelkovic

Opravnado odsutni: Dolores Rajić i Dinko Puntarić

Ostali prisutni: Damir Mandić, Miroslav Vukovojac i Stjepan Mrežar.

Započeto u 14 sati i 35 minuta.

Predsjednica Povjerenstva Nataša Jakšić otvorila je sjednicu i predložila sljedeći

Dnevni red:

1. Usvajanje zapisnika sa 9. sjednice Povjerenstva;
2. Definiranje prijedloga zaključaka;
3. Razno.

Dnevni red je jednoglasno prihvaćen.

Točka 1.

Usvajanje zapisnika sa 9. sjednice Povjerenstva

Predsjednica Nataša Jakšić je predložila usvajanje zapisnika sa 9. sjednice Povjerenstva.

Zapisnik sa 9. sjednice Povjerenstva je jednoglasno usvojen.

Točka 2.

Definiranje prijedloga zaključaka

Prisutnima se obratio Gradonačelnik Damir Mandić i zahvalio se članovima povjerenstva iz građanskih inicijativa kao i gradskom društvu Vodovod i kanalizacija d.o.o. na dostavljenim prijedlozima zaključaka. Konstatirao je da nakon pročitanih prijedloga zaključaka može zaključiti da su se izbistrili konkretniji stavovi i jedne i druge strane na uočene probleme. U prijedlozima ima dosta operativnih i tehničkih stvari i misli da je dobro da je to tako navedeno, ali fale predložene strateške odluke te dogovor oko jedinstvenog sustava kroz koji bi se preloženi zaključci mogli pratiti bilo da se radi o vremenu, novcu ili prioritetima.

Krešimir Veble je komentirajući prijedlog istaknuo da su građanske inicijative pažljivo pregledale i proučile preložene zaključke od strane društva Vodovod i kanalizacija te imaju sljedeće primjedbe:

1. Nije dovoljno da se samo konstatira problem sa zamućenjima i da se vrši evidentiranje po lokacijama nastanka. Smatra da je puno potrebnija kvalitetnija statistika i obrada tih

statističkih podataka jer je jasno da nije riječ o lokalnim nesukladnostima koje se povremeno pojavljuju nego to traje gotovo tri godine i pojave su česte.

2. Tvrtka ViK d.o.o. navela je u materijalima i zatečeno stanje u trenutku preuzimanja društva od strane nove uprave. Na stranici 4. Prijedloga zaključaka navedeni su propusti načinjeni prije 2025. godine, pa me zanima tko je imenom i prezimenom odgovoran za navedene propuste? Isto tako se navodi da je izostalo plansko ispiranje mreže, pa postavljam pitanje zbog čega se u 2025. godini pod ovim „novim rukovodstvom“ nije provodilo plansko ispiranje vodovodne mreže?
3. Navedeno je kao propust da se ranije radila točkasta izmjena vodovodnih cijevi koja praksa je prekinuta. U dostavljenim materijalima na stranicama 20. do 23. Prijedloga Zaključaka pod poglavljem Kapitalna ulaganja tijekom 2025. i 2026. u cjevovode, iako ViK proklamira zamjenu cjevovoda u segmentima dužim od 50 ili 100 metara, vidljivo je iz tablice koja sadrži 17 zahvata, da je na samo 5 zahvata primjenjeno ono što javno proklamira, odnosno da je na 12 zahvata ViK sam izvodio izmjene kraće od 50 metara.
4. Izmjena postojeće mreže profila 40 i 63 mm je posebno problematična jer se radi o zamjeni postojećih profila istim profilima od drugog materijala bez hidrauličke provjere i bez građevinske dozvole. Smatramo da se radi o protuzakonitoj radnji jer se time izbjegava Protupožarna inspekcija koja takove radnje ne bi dozvolila (profil od 40 ili 63mm ne omogućuje protivpožarnu zaštitu). Naglašavam da se sa takovom praksom treba stati. Isto tako navedeno je u materijalima, da bi se kompletna mreža obnovila potrebno je godišnje zamijeniti 2% odnosno 15 kilometara cijevi.
5. U materijalima je navedeno da je izrađen akcijski plan za smanjenje zamućenja u vodoopskrbnom sustavu, ali taj plan nikad nije dostavljen članovima povjerenstva iz redova građanskih inicijativa.
6. Pohvalio je ViK d.o.o. da je konačno dobiven opisan utjecaj mangana na sustav u interakciji s lijevanim željezom te je kroz izvješće dobiveno puno stvari koje su mogle biti predočene i ranije tijekom ovih osam mjeseci rada. Isto tako u izvješću je konstatirano da do začepljenja armatura može doći na način da se oljuštene ljuske mangana i željeza nakupljaju na suženjima, nepovratnim ventilima i mrežicama vodomjera što može uzrokovati potpuni prekid opskrbe ili kvarove na kućnim instalacijama.
7. Konstatirao je da kada ekipe na terenu zatvore zasunske ventile, kako bi izolirali kvar, stvara se intenzivni hidraulični udar, stoga je njegov stav da nitko izvan društva ViK d.o.o. ne smije zatvarati ventile na javnoj mreži nikada jer je to isključivo dužnost ViK-a i nemoguće je da se takva stvar desi ako posao odraduje ekipa iz ViK-a jer oni znaju da se taj dio treba odraditi jako polako da ne bi došlo do hidrauličkog udara.
8. U Prijedlogu zaključaka ViKa, od stranice 10 do 19 u poglavlju pod naslovom Gubici vode, devet stranica teksta je prepisano i moguće je primijeniti u gotovo svaki grad u Hrvatskoj uz sitne izmjene (ime grada, postotak gubitaka, duljina mreže). Smatramo da ViK treba

koristiti konzultante za pomoć u rješavanju problema za koje u okviru ViK-a ne postoji dovoljno ekspertno znanje, kao i za reviziju svih dugogodišnjih strateških dokumenata ((naveden je primjer Akcijskog plana i tvrtke Safage).

9. U materijalima se navodi da je paralelno s mjerama aktivne kontrole gubitaka nužna je i postupna obnova dotrajalih cjevovoda, armatura, kritičnih dionica mreže osobito na područjima s učestalim kvarovima i visokim gubicima. Obnova infrastrukture dugoročno doprinosi stabilnosti sustava, smanjenju operativnih troškova i povećanju sigurnosti vodovoda. Međutim sve to košta, a nigdje u materijalima nije napisano koliki je trošak i koji su izvori financiranja.
10. Na kraju je napisan cilj: stabilizacija mreže, smanjenje gubitaka sa 63% na manje od 30%, smanjenje kvarova i optimizacija tlaka uz poštivanje minimalnog tlaka za korisnike. Cilj je dobro definiran međutim fale podaci u kojem vremenskom periodu je to moguće napraviti i koliko je milijuna eura za to potrebno kao i koliko ljudi.
11. U materijalima je i priložena tablica naslova Sanacija dijelova vodoopskrbne mreže na području Grada Karlovca putem vlastite operative u 2025.godini. Nas kao članove povjerenstva interesira jedna kvalitetna analiza za ovih kilometar i trideset metara što je zamijenjeno vlastitom operativom, koliko je dana potrošeno, koliko je ljudi bilo angažirano (inženjera, poslovođa, montera, šofera) i da se napravi analiza tih radnih naloga i da se vidi koliko je to zapravo koštalo. Analiza može pokazati da je te poslove jeftinije raditi sa vanjskim izvođačem radova. Smatramo da bi bilo kvalitetnije da se umjesto na zamjeni mreže radilo na ispiranju mreže svaka tri mjeseca po osam sati, možda bi u tom slučaju imali manjih problema s mutnoćom vode.
12. Smatramo da izmjena PHD cijevi profila 63 mm s vanjskim izvođačima s istim profilom nije adekvatna već bi ju trebalo mijenjati sa cijevima s minimalnim profilom cijevi 90 mm kako bi se ispoštivao zakon o protupožarnoj zaštiti. Razlika u troškovima je minimalna, a zadovoljavaju se potrebe za protupožarnu zaštitu.
13. Što se tiče rekonstrukcije cjevovoda u okviru Aglomeracije, jako malo se radi na područjima koja su vezana za rješavanje mutnoće. Oko 85% aktivnosti se odnosi na periferiju, a najveći dio ljevano željeznih cijevi koje treba zamijeniti je u samom gradu.
14. Čitavo vrijeme se priča da su lijevano željezne cijevi uzrok zamućenja vode, a promijenjeno je svega 90 metara istih u okviru Aglomeracije.
15. Što se tiče vodospreme Mostanje i investicija od pet milijuna eura smatramo da su u međuvremenu troškovi porasli i da planirani iznos neće biti dovoljan, isto tako smatramo da nema smisla raditi novo vodocrpilište i upumpavati vodu u sustav koji ima 63% gubitaka.

16. Ističemo da u Prijedlogu zaključaka danom od strane ViK-a nije dan niti jedan odgovor na smjernice za izradu Zaključaka dane od strane Gradonačelnika. Iz Plana investicija i Plana aktivnosti za godine koje dolaze nismo vidjeli koliko će koja aktivnost pridonjeti smanjenju gubitaka u mreži, ili otklanjanju mutnoće te koliko će to koštati, a na žalost otklanjanje tih gorućih problema nije vezano niti uz kakav vremenski niti financijski plan.
17. Zaključci su generalni i općeniti i nijedan od naših prijedloga nije prihvaćen.

Na iznesene primjedbe odgovorio je direktor društva Vodovod i kanalizacija d.o.o. Miroslav Vukovojac.

1. U materijalima je navedeno stanje koje smo zatekli u trenutku preuzimanja društva. Zamućenja su se značajno smanjila nakon što je provedeno čišćenje 20 km lijevano željeznih cijevi od ukupno 42 km. Zamućenja i dalje postoje na dijelovima gdje traju radovi kao i na preostala 22 km lijevano željeznih cijevi koje namjeravamo očistiti na jesen. Ovo je prijelazno rješenje dok ne dobijemo sredstva iz nacionalnog plana kako bi te cijevi zamijenili PHD cijevima.
2. Slažem se s tim da je potrebno ići sa zamjenom većih dionica. Pokušali smo napraviti zamjenu cijevi sa vlastitim strojevima i operativom, ali smo ustanovili da to ide jako sporo jer nemamo prostora za materijal iz iskopa, te ga moramo voziti na Ilovac, a onda vraćati natrag. Došli smo do zaključka da je isplativije uzeti vanjskog izvođača koji će vršiti iskop, a naša operativa će montirati cijevi, jer se to pokazalo puno brže i efikasnije.
3. Nakon što se pet godina nije radilo na održavanju mreže događa se to da se pojedini dijelovi mreže raspadaju, tako da moramo vatrogasno rješavati stvari, ali gdje god je to moguće nastojimo mijenjati veće dionice mreže. Prije su se kvarovi rješavali točkasto postavljanjem reparaturnih obujmica, a sada su dionice koje se mijenjaju šest ili dvanaest metara kolika je dužina PHD cijevi. U tome se sastoji razliku između točkastog rješavanja i dužih dionica.
4. Teško je istovremeno zadovoljiti potrebu za protupožarnom zaštitom i zdravstvenom ispravnosti vode, jer ako se poveća profil u pojedinim naseljima, zbog stajanja vode i manje potrošnje voda neće biti zdravstveno ispravna. Isto tako sanacija vodovodne mreže može se raditi samo sa istim profilom. Ukoliko se profil cijevi poveća potrebno je tražiti građevinsku dozvolu za sanaciju.
5. Kao što je spomenuo Krešo mi bi godišnje trebali mijenjati 15 km cijevi, ali postotak od 2 % godišnje vrijedi samo u slučaju kad bi imali zdravu mrežu. Znači da bi godišnje postotak zamjene mreže trebao biti veći. Jedan dio je potreban radi vatrogasnih mjera i sanacije kvarova, a drugi se odnosi na plansku zamjenu vodovodne mreže. Što se tiče lijevanog željeza zamjena će ići u skladu sa akcijskim planom, a da bi to bilo moguće

potrebno je osigurati sredstva s nacionalne razine. Koliko će to biti, ovisi o osiguranim sredstvima od strane hrvatskih voda.

6. Imamo problem što u GIS-u nisu evidentirane sve zamjene cijevi, a ima i grešaka vezano za lokaciju samih cijevi. Sada nastojimo sve sanacije pratiti po lokacijama i vrsti materijala.
7. Također se slažem s tim da je operativa vodovoda jedina koja smije koristiti hidrante kako ne bi došla do hidrauličkih udara. Nažalost to je teško iskontrolirati jer pored onih koji se jave u vodovod uvijek postoje pojedinci koji neodgovorno koriste hidrante jer dovoljno je jedan da naglim otvaranjem i zatvaranjem vode proizvede hidraulički udar koji oslobađa taloge na cijevima te dolazi do zamućenja vode.
8. Kad se povuče zamućena voda u sustav nastaju problemi. U vrijeme čišćenja mi smo nastojali na vrijeme upozoriti potrošače da ne koriste vodu dok traje čišćenje te smo i osigurali cisterne s vodom, a opet su se događale stvari da su pojedinci otvarali pipu u vrijeme čišćenja te su povukli vodu u vertikalnu, a onda je došlo do zamućenja vode kod svih koji su na tu vertikalnu spojeni.
9. Problem koji se pojavio u zadnje vrijeme je punjenje bazena iz vodovodne mreže. U vrijeme kad je vodovodna mreža izgrađena nije bilo predviđeno da će služiti punjenju bazena, te se stoga događa da zbog gravitacijskog sustava u vrijeme punjenja bazena kod pojedinaca dolazi do pada tlaka u vodovodnoj mreži i voda kod pojedinih potrošača slabo curi.
10. Prošle godine smo imali 1500 kvarova na mreži što znači da s obzirom na 200 radnih dana potrebno je riješiti 8 kvarova dnevno. Za to su potrebne stalne četiri ekipe. Zbog godišnjih odmora i bolovanja neke dionice naša je operativa rješavala tri tjedna, a vanjski izvođač je to napravio za pet dana, stoga smo došli do zaključka da je najbolje uzeti vanjske izvođače za zemljane radove, a našu operativu za monterske radove.
11. Nama je cilj napraviti vodospremu Mostanje za koje je potrebno otprilike 19 mjeseci. U tom periodu potrebno je raditi na zamjeni vodovodne mreže kako se ne bi dogodilo da iz vodospreme guramo vodu u sustav koji je propušta. Ono radi čega nam je Mostanje potrebno je da se ugasi Gaza I što prije radi povećanog mangana na izvoru. Dakle Gaza I je najveći problem jer ona stalno ubacuje mangan u sustav. Kad se pomiješa s ostalim izvorima, dozvoljena vrijednost mangana u mreži je zadovoljavajuća, ali problem je potrebno što prije riješiti.
12. Problem smanjenja gubitka je nemoguće preko noći riješiti. Dobra je stvar da smo ugradili komore, njih sedam, jer na taj način počinjemo kontrolirati sustav. Napravili smo planove i trebamo raditi prema njima kako bi smanjili gubitke i doveli ih do normalne razine koje se toleriraju od strane Hrvatskih voda.

Krešimir Veble je konstatirao da je u tijeku aglomeracije promijenjeno 55 km vodovodnih cijevi. Prema studiji od Hidroinga, Zvijezda je bila označena kao područje gdje su bili najveći gubici, pa ga zanima analiza ako je toliko cijevi zamijenjeno zašto su gubici i dalje tako veliki. Isto tako zanima ga ako se došlo do zaključka da je neracionalno raditi izmjenu cjevovoda vlastitom operativom zašto nisu napravljene promjene u godišnjem planu.

Krešimir Latin se javio se za riječ i podnio usmeno ostavku na članstvo u Povjerenstvu, a prvenstveni razlog za ostavku je to što u tvrtci ViK nakon svih razgovora i navođenja detalja o problemima i propustima nema konkretnih malih pomaka na bolje u odnosu zaposlenika prema poslu, na skoro na svim razinama.

Krešimir Latin je naveo da je na sjednicama Povjerenstva pričao većinom o odnosu prema radu, visini plaća, o previše ljudi na nekim pozicijama dok ih na drugima manjka što opet rezultira malim plaćama u prosjeku, pa i uz taj višak ljudi na pojedinim pozicijama opet je nastavljena "zajebancija" na poslu i odnosu na posao. Rasla je cijena vodnih usluga, rasla je i plaća zaposlenika (nedovoljno) ali opet obzirom na efikasnost i produktivnost... "dovoljno". Fali podosta hrabrih i konstruktivnih odluka da se taj trend zaustavi i promijeni. Bez toga dugoročna perspektiva ViK-a ostaje manje više ista uz poboljšanje na prve 3 pozicije rukovodstva ViK-a. Sva logika današnjeg biznisa je malo ljudi, visoka tehnološka razina i "DOBRE PLAĆE"... bez ova prva 2 uvjeta, treći se nikada neće ostvariti. A sve javno do sada se nije raspalo jer "pipa" sa novcem tu nikako ne može presušiti kao primjerice u privatnom sektoru, moralni odnos prema javnim tvrtkama nam je ispod svake razine još od doba bivše države, što smo samo nastavili i drastično pogoršali. Rekao je da sa svog osobnog obrtničkog pogleda i svjetonazora ne podržava takav aspekt rada i djelovanja, koji već desetljećima više od svega tjera našu mladost ka zapadu...

Krešimir Latin je istaknuo da mu nije žao izgubljenog vremena i pokušaja da naša sredina postane bolja i uspješnija, ne ljuti se na nikoga, ne zamjera nikome ništa ali trenutnu "ne promjenu" stanja u tim malim segmentima na bolje smatram osobnim neuspjehom i nada se da će na njegovo mjesto doći netko bolji i pametniji i da će se "možda" nešto promijeniti na bolje. Zaželio je svima malo više uspjeha u radu Povjerenstva u nadi se da će doći do hrabrog i silno potrebnog zaokreta.

Gradonačelnik Damir Mandić je izjavio da je jedini hendikep svih ovih sastanaka bio taj da se raspravljalo o tome tko je više u pravu iako su svi u pravu. Priznao je da mu je ova rasprava bila korisna i potvrdila mu je tri teze koje su počele od pojavljivanja zamućenja:

1. Prvi je problem stanje vodoopskrbnog sustava Grada Karlovca. Na temelju iznesenih podataka gradonačelnik postavlja pitanje što su desetljećima radili ljudi u Gradu Karlovcu ako mi danas govorimo o cijevima iz 1900. i neke godine.
2. Zdravlje ljudi je najosjetljivija tema i gradonačelnik smatra da se u cijeloj priči ta tema nastoji iskoristiti za neke druge stvari i upravo zbog važnosti svijesti o zdravstvenoj ispravnosti vode smatra da je malo koji vodovodni sustav trenutno pod tolikim monitoringom kao ovaj u Karlovcu. Zdravlje se nametnulo kao tema jer je u jednom trenutku izostala pravovremena i točna informacija.
3. Ovim Povjerenstvom se htjelo postići da vidimo gdje smo i što nam je činiti. Silni milijuni eura u zadnje tri, četiri godine uložene su u revitalizaciju sustava. Sada moramo poslati indikatore jesmo li ispunili uvjete radi kojih smo dobili ta sredstva.

Gradonačelnikova je ideja bila da se dođe danas do zajedničkih zaključaka, ali s obzirom da su svi ostali na različitim pozicijama, on će u roku dva tjedna sastaviti i poslati prijedlog zaključaka na osnovu svega onoga što je čuo na sjednicama Povjerenstva.

Gradonačelnik smatra da se ViK d.o.o. mora osposobiti da prima zahtjeve za davanje podataka i informacija te ih rješava kako bi javnost dobila pravovremene i istinite informacije. Isto tako je uvjeren da su se članovi Povjerenstva iz građanskih inicijativa mogli uvjeriti da ljudi iz VIK-a stvarno nastoje razumjeti i rješavati probleme.

Gradonačelnik će na temelju prijedloga i pitanja iznesenih na Povjerenstvu prikupiti potrebne informacije o tome koliko je u ovom trenutku potrebno vremena da se neke stvari saniraju. S obzirom da je on preuzeo političku odgovornost vezano za podizanje cijene vode tražiti će preciznije definiranje ciljeva i detaljnije izjašnjavanje o tome što se radi i do kada će to biti napravljeno.

Točka 3. Razno

Pod točkom Razno nije bilo rasprave.

Sjednica je završena u 16 sati i 15 minuta.

Predsjednica Povjerenstva:

dr. sc. Nataša Jakšić, prof.

Zapisničar:

Stjepan Mrežar